

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

veilige dijken • droge voeten • schoon water

MER-BEOORDELINGSBESLUIT

In verband met het onttrekken van grondwater en het lozen van bronneringswater voor de aanleg van een warmteleiding Kanaalweg-Croeselaan in Utrecht

Datum

3 april 2018

Zaaknummer

22387

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	BESLUIT	3
HOOFDSTUK 2		4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	M.e.r. beoordelingsplicht.....	4
HOOFDSTUK 3	MILIEUEFFECTBEOORDELING	6
3.1	Kenmerken van de activiteit.....	6
3.2	Plaats van de activiteit	7
3.3	De kenmerken van het effect van de activiteit	8
HOOFDSTUK 4	PROCEDURE	10
4.1	Gegevens aanvraag.....	10
4.2	Gevolgde procedure voor het MER beoordelingsbesluit	10
4.3	Beslistermijn.....	10

HOOFDSTUK 1   **BESLUIT**

Dijkgraaf en hoogheemraden besluiten, op grond van de bepalingen van de Waterwet, Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage,

- gelezen de m.e.r.-aanmeldingsnotitie, "MER-beoordelingsnotitie Bemalingsadvies warmteleiding Eneco, Kanaalweg-Croeselaan", van 23 februari 2018, ingeboekt onder zaaknummer 22387, vanwege een grondwateronttrekking voor de aanleg van een warmteleiding,
- gezien de bij dit besluit behorende overwegingen,

dat het niet noodzakelijk is om voor de grondwateronttrekking een milieueffectrapport (MER) op te stellen.

Dijkgraaf en hoogheemraden,
namens hen,

J.L.H. Gelissen
coördinator vergunningverlening

HOOFDSTUK 2

2.1 Inleiding

In het kader van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) kiest de Gemeente Utrecht voor een gezonde en duurzame binnenstedelijke verdichting. Daarmee is een ambitie gesteld om gevarieerde stadwijken te realiseren met ruimte voor wonen, werken en recreëren in een hoge dichtheid. De nadruk ligt hier op gezonde verstedelijking met een maximale inzet van groen en water.

Met dit in het achterhoofd is de hulpwarmtecentrale aan de Kanaalweg 60a nader bekeken. De hulpwarmtecentrale is dieselgestookt en past niet binnen de RSU en ambitie van de gemeente Utrecht. Naar aanleiding daarvan is in overleg met de gemeente en de eigenaar van de centrale besloten om de hulpwarmtecentrale te deactiveren en het warmtenetwerk van de stad Utrecht te optimaliseren. Dit wordt gedaan door aanleg van een ontbrekend deel in het warmtenetwerk. Er wordt een ringleiding aangelegd naar een andere hulpwarmtecentrale gelegen aan de Nicolaas Beetstraat. Daarna kan de hulpwarmtecentrale aan de Kanaalweg 60a gefaseerd worden afgebouwd tot warmteoverdrachtstation. Zodoende wordt het energienetwerk verduurzaamd, beëindigd de dieselgestookte hulpwarmtecentrale, neemt de uitstoot van fijn stof af en staat de milieuhinder niet langer woningbouw in de weg.

De nieuwe ringleiding (warmteleiding) zal aangelegd worden ter plaatse van de Croeselaan, Heycopstraat en de kanaalweg. Om van de Heycopstraat naar de Kanaalweg te komen zal middels een Gesloten Front Boring onder het Merwedekanaal doorgeboord worden.

Voor het project worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd waarbij grondwater onttrokken wordt:

- Ontgraving in een sleuf voor de aanleg van de leiding;
- Ontgraving van twee bouwputten ten behoeve van de Gesloten Front Boring onder het Merwedekanaal.

Voor de werkzaamheden zal binnen een periode van een half jaar in totaal circa 360.000 m³ grondwater worden onttrokken.

In de aanmeldingsnotitie is een beschouwing gegevens van de mogelijke milieueffecten van de grondwateronttrekkingen. Voor de nog uit te voeren grondwateronttrekkingen dient een watervergunning te worden aangevraagd op grond van de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009.

2.2 M.e.r. beoordelingsplicht

Ingevolge artikel 7.2 van de Wet milieubeheer en onderdeel D15.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage, geldt voor een activiteit waarbij grondwater wordt onttrokken, een m.e.r.-beoordelingsplicht, als daarvoor meer dan 1,5 miljoen m³, doch minder dan 10 miljoen m³, grondwater per jaar wordt onttrokken. Beneden deze drempel dient te worden voldaan aan een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

In verband met de implementatie van de herziening van de mer-richtlijn en uitvoering van het verdrag van Espoo en het herstel van implementatiegebreken, is per 7 juli 2017 aan de

vormvrije m.e.r.-beoordeling een procedure verbonden. Daarvoor werd de beoordeling integraal meegenomen in de besluitvorming van de watervergunning.

Vanaf 7 juli 2017 dient voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling dezelfde procedure te worden gevolgd als voor een activiteit boven de drempelwaarde. Vanaf 7 juli 2017 zijn de artikelen 7.16 tot en met 7.20a Wet milieubeer van toepassing op alle in het Besluit m.e.r. genoemde activiteiten van de D-lijst, ongeacht de drempelwaarde. Het maakt daarvoor niet uit of het een activiteit onder of boven de D-drempelwaarde betreft. Dit volgt uit de implementatie van artikel 2, vijfde lid, onder a en b, van Richtlijn 2014/52/EU.

De grondwateronttrekking noodzakelijk voor de aanleg van de warmteleiding Kanaalweg-Croeselaan blijft onder de D-drempel. Per 7 juli 2017 moet in dit geval in het kader van het Besluit milieueffectrapportage worden voldaan aan de vormvrije m.e.r.-beoordeling. In het kader van de aanleg van een warmteleiding ter hoogte van de Croeselaan, Heycopstraat en Kanaalweg in Utrecht, dient het waterschap te beslissen of vanwege mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld.

HOOFDSTUK 3 MILIEUEFFECTBEOORDELING

De mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu zijn conform artikel 7.17, lid 3, van de Wet milieubeheer en conform de in bijlage III van richtlijn 85/337/EEG 'Betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten' aangegeven criteria/omstandigheden beoordeeld aan de hand van:

1. de kenmerken van de activiteit;
2. de plaats van de activiteit;
3. de kenmerken van het effect van de activiteit.

3.1 Kenmerken van de activiteit

Bij de kenmerken van het project zijn beschouwd:

- de omvang en uitvoering van het project
- de cumulatie met andere projecten
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen
- de productie van afvalstoffen
- verontreiniging en hinder
- risico van ongevallen, gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

De voorgenomen activiteit betreft het aanleggen van een warmteleiding. De projectlocatie bevindt zich ter plaatse van de Croeselaan, Heycopstraat en Kanaalweg in Utrecht.

Om de geplande werkzaamheden in den droge te kunnen uitvoeren is een bemaling van grondwater in de deklaag noodzakelijk en plaatselijk een spanningsbemaling. De te onttrekken hoeveelheid grondwater uit de deklaag is gering. Deze bestaat uit een beperkte hoeveelheid grondwater die vanuit de deklaag in de bouwput toestroomt. Gezien de bodemopbouw worden de grootste debieten behaald bij de deeltracé's 2, 7, 8, 10, 11 en 16. Voor deeltracé's 14 en 16 is naast de grondwateronttrekking in de deklaag ook een spanningsbemaling noodzakelijk. De aanvullende bemaling die hiervoor nodig is, is voor deeltracé 14 gering; er is slechts een verlaging van 0,1 m nodig. Voor deeltracé 16 is een aanvullende verlaging van 2,7 m nodig. De spanningsbemaling zal plaatselijk met verticale zwaartekrachtbemaling worden uitgevoerd. Dit grondwater wordt eveneens op oppervlaktewater geloosd. In totaal wordt 360.000 m³ grondwater onttrokken en op het oppervlaktewater geloosd.

Voor de uitvoering van de grondwateronttrekking zijn drie varianten bekeken:

- Variant 1, diepwellbemaling. Er is sprake van relatief ondiepe grondwateronttrekkingen. Met diepwells zou veel meer grondwater onttrokken worden dan strikt noodzakelijk is. Daarmee zou het invloedsgebied veel verder reiken en is er sprake van een toename in risico op overlast en schade.
- Variant 2, drainage. De gelaagdheid van de bodem en het verschil in benodigde verlaging maakt dat drainageleidingen niet altijd toereikend zijn. Er zou aanvullend met filterbemaling grondwater onttrokken moeten worden.
- Variant 3, filterbemaling. In deze uitvoeringsvorm is er sprake van goede toestroming van het grondwater. Storende lagen hebben een beperkte invloed. Deeltracé's waarvoor een grotere verlaging nodig is, kunnen relatief eenvoudig bewerkstelligd worden.

De stijghoogteverlaging (>0,05 m) reikt als gevolg van de onttrekking tot circa 200 m in alle richtingen.

Binnen het invloedsgebied van de bemalingen voor het project bevinden zich een aantal KWO bronnen. De dichtstbijzijnde bron ligt aan de Croeselaan op 56 m afstand. De verlaging van stijghoogte ter plaatse van deze bron blijft beperkt tot 26 cm. In de notitie is berekend dat de verticale verplaatsing van de bron beperkt is tot 3 cm na 14 dagen. Nadelige gevolgen voor de KWO-systemen wordt niet verwacht.

De zoetwatervoorraad vormt een belangrijke natuurlijke hulpbron. De initiatiefnemer onttrekt zo min mogelijk grondwater om de gewenste drooglegging te bereiken en brengt dit volgens de voorkeursvolgorde weer terug in het milieu. De voorkeursvolgorde is: lozen in de bodem, lozen op oppervlaktewater, lozen in hemelwaterriool en als laatste lozen op een vuilwaterriool.

Het grondwater in de nabijheid is verontreinigd met vluchtige aromaten, minerale olie en/of VOCl. Verplaatsing van verontreiniging in de bodem wordt door het Wbb bevoegd gezag niet direct als een probleem ervaren. Het Wbb bevoegd gezag acht de humane risico's beperkt. Voor het lozen van het grondwater dient rekening te worden gehouden met verhoogde waarden VOCl. Het te lozen water zal voor lozen, behandeld moeten worden. De afvalstoffen die hierbij kunnen ontstaan, moeten worden opgevangen en worden afgevoerd.

De bemalingen worden uitgevoerd met pompen die via dieselaggregaten worden aangedreven. Verder wordt voor het project grond en materiaal aan- en afgevoerd. Dit kan hinder met zich meebrengen voor de omgeving in de vorm van geluid, geur, lucht, trillingen en transport. De hinder is beperkt omdat de werkzaamheden niet in de directe omgeving van omwonenden worden uitgevoerd, het betreft een gebied met voornamelijk bedrijven. Deze aspecten vallen verder buiten het kader van de te verlenen watervergunning.

Het aspect externe veiligheid (Brzo, Bevi, Revi) is voor deze activiteit niet relevant.

3.2 Plaats van de activiteit

Bij de beoordeling van de kwetsbaarheid van het milieu in het gebied waarop de bemaling van invloed kan zijn, is in overweging genomen:

- het bestaande grondgebruik,
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied,
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu.

Het gebied waarop de bemaling van invloed kan zijn, bestaat uit bebouwing en infrastructuur. Door de jaren heen is hier regelmatig nieuw gebouwd, er is echter nog steeds sprake van oudere bebouwing. De bouwjaren variëren van 1906 tot 2015.

Zoetwatervoorraad

De zoetwatervoorraad is een belangrijke natuurlijke hulpbron waar zorgvuldig mee wordt omgesprongen. De initiatiefnemer onttrekt zo min mogelijk grondwater om er voor te zorgen dat de zoetwatervoorraad nagenoeg niet wordt aangesproken.

Bebouwing

De bebouwing bevindt zich op minder dan 50 m afstand van de bemaling. De gebouwen zijn onder andere op staal gefundeerd, maar ook op palen. De op staal gefundeerde panden kunnen van de onttrekking zakkingschade ondervinden. Voor de op palen gefundeerde panden wordt geen zakkingschade verwacht.

De aanleg van de warmteleiding gaat dwars door een gebied met een hoge bevolkingsdichtheid, Utrecht. Risico op zakkingschade is aanwezig en is in de m.e.r.-aanmeldingsnotitie nader belicht. In de beoordeling is een absolute zetting van 14 mm berekend direct naast de sleuf. Op 40 m afstand van de sleuf is er geen sprake meer van verlaging van de grondwaterstand en wordt zakking van gebouwen uitgesloten. In de aanmeldingsnotitie is op basis hiervan een verschil in maaiveldzetting berekend van 1:2.800 over een afstand van 40 m. Dit is echter niet hetzelfde als verschilzakking van een pand. Dit is onvoldoende toegelicht. Op basis van de aanmeldnotitie kan gesteld worden dat schade aan panden niet te verwachten is. Ten behoeve van de vergunning zal initiatiefnemer nog de verschilzakking moeten berekenen van de kwetsbare panden. Door maatregelen te treffen kan schade ook voorkomen worden. Dit zal in de vergunningaanvraag worden uitgewerkt.

Infrastructuur

De warmteleiding wordt aangelegd direct naast of onder de straat. Nadelige effecten zijn mogelijk, maar worden niet verwacht. Omdat langs de straten de grondwaterstand wordt verlaagd is er kans op gelijkmatige maaiveldzetting, maar is de kans op het ontstaan van verschilzakking beperkt.

Op circa 260 m afstand ligt het spoor. Deze is aangelegd op een zandbed van 5 m dikte. Gezien de afstand wordt hier geen zetting verwacht.

Bodemverontreiniging

Ter plaatse van de ontgraving en binnen het invloedsgebied, bevindt zich een bodemverontreiniging met VOCI. Tevens is sprake van een nabij gelegen verontreiniging met minerale olie en vluchtige aromaten. Deze verontreinigingen zullen in beperkte mate verplaatsen. Zoals eerder aangegeven, beschouwt het Wbb bevoegd gezag verplaatsing niet als een probleem.

KWO

Binnen het invloedsgebied van de grondwateronttrekkingen bevinden zich een aantal KWO-systemen. De rendementen van de systemen worden niet nadelig beïnvloed.

Archeologische en cultuurhistorische waarden

Binnen het invloedsgebied bevindt zich geen locatie van specifiek historisch, cultureel of archeologisch belang.

Natuurwaarden

Binnen het invloedsgebied van de projectlocatie bevinden zich geen Wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten, gebieden die zijn aangewezen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn, of gebieden waarin vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden.

Landbouwwaarden

Binnen het invloedsgebied bevinden zich geen landbouwgronden.

3.3 De kenmerken van het effect van de activiteit

Onderstaande effecten van de bemaling worden in samenhang met de criteria van paragraaf 3.1 en 3.2 beschouwd:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking),
- het grensoverschrijdende karakter van het effect,
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect,
- de waarschijnlijkheid van het effect,
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Het onttrekken en lozen van een grote hoeveelheid grondwater bij scenario 1 is niet in overeenstemming met het beleid op basis van de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 en het Provinciaal Waterplan 2010 -2015 van de Provincie Utrecht. In beide is bepaald dat er in principe zuinig met de zoetwatervoorraad dient te worden omgegaan. Het afvoeren van (grond)water komt alleen dan in aanmerking wanneer andere belangen met dit beleid sterk conflicteren.

Uit de aanmeldingsnotitie is niet gebleken dat andere belangen sterk met dit beleid conflicteren, zodat scenario 1 niet als realistisch wordt beschouwd.

Bij scenario 2 wordt de onttrokken hoeveelheid grondwater beperkt door direct langs / onder de sleuf te onttrekken. De nadelige effecten van de grondwateronttrekking worden zo beperkt. Door de aanwezigheid van verschillende lagen in de bodem en het verschil in benodigde verlaging, zal alleen drainage niet afdoende zijn. Er zullen aanvullend filters geplaatst moeten worden. Er is dan sprake van dubbele kosten voor zowel drains als filters. Tevens zal nauwkeurig nagegaan moeten worden waar de gelaagdheid tot problemen zal leiden en dus de aanvullende filters geplaatst moeten worden. Dit maakt de grondwateronttrekking onnodig complex.

Scenario 3 wordt gezien als meest efficiënte uitvoeringsscenario.

Het invloedsgebied van de bemaling blijft beperkt. Er is ten aanzien van de bemaling geen grensoverschrijdend effect vastgesteld.

Er worden op basis van de aanmeldingsnotitie geen nadelige milieueffecten verwacht voor bodemverontreiniging, landbouw- en natuurwaarden, KWO-systemen, cultuurhistorische en archeologische waarden, infrastructuur en drinkwaterwingebied.

Wel worden nadelige effecten mogelijk geacht ten aanzien van de bebouwing. Door goede monitoring en het nemen van maatregelen kunnen nadelige effecten worden voorkomen, dan wel beperkt.

Aan dit aspect zal ook in de watervergunning de nodige aandacht worden besteed. Alles overziend kan worden gesteld dat binnen het invloedsgebied van de bemalingen voor het project geen belangrijke nadelige milieugevolgen worden verwacht en dat daarom geen MER hoeft te worden opgesteld.

Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat bij uitvoering van scenario 3 voor de onttrekking van grondwater geen noodzaak bestaat om een milieueffectrapport (MER) op te stellen. De mogelijke nadelige effecten zijn gering en kunnen in het vooroverleg voor de aanvraag en in de vergunning met voorschriften tot een minimum worden beperkt.

HOOFDSTUK 4 PROCEDURE

4.1 Gegevens aanvraag

Het m.e.r.-beoordelingsbesluit is gebaseerd op de aanmeldingsnotitie ontvangen voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling. De aanmeldingsnotitie is:

- gedateerd op 20 december 2017;
- ingekomen op 20 december 2017 en ingeboekt onder zaaknummer 22387;
- voor het onttrekken en lozen van grondwater voor Croeselaan, Heycopstraat en Kanaalweg te Utrecht.

De aanvrager is op 30 januari 2018 en 28 februari 2018 schriftelijk op de hoogte gebracht van het feit dat de aanmeldingsnotitie nog onvoldoende gegevens of bescheiden bevat om deze in behandeling te kunnen nemen. De aanvrager is in de gelegenheid gesteld om de ontbrekende gegevens aan de aanmeldingsnotitie toe te voegen.

Op 23 februari 2018 en 6 maart 2018 heeft de aanvrager een aanvulling op de aanmeldingsnotitie ingediend. De aanvullingen zijn ingeboekt onder het zaaknummer.

De aanvraag voldoet aan de vereisten voor het aanvragen van een watervergunning als vastgelegd in de Regeling met betrekking tot het beheer en gebruik van watersystemen (Waterregeling).

4.2 Gevolgde procedure voor het m.e.r.-beoordelingsbesluit

De termijn dat de stukken ter inzage liggen, loopt van 5 april 2018 tot en met 15 mei 2018.

Op grond van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht wordt dit beoordelingsbesluit beschouwd als een voorbereidingsbesluit (voor de watervergunning) waartegen geen bezwaar of beroep kan worden ingediend, tenzij aangetoond kan worden dat deze beoordeling los van de voor te bereiden watervergunning een belanghebbende rechtstreeks in zijn belangen treft. Indien u belanghebbende bent en los van het voor te bereiden besluit rechtstreeks door het m.e.r.-beoordelingsbesluit wordt getroffen, dan kunt u tegen het m.e.r.-beoordelingsbesluit bezwaar maken. Een bezwaarschrift kan worden ingediend binnen zes weken na de datum van bekendmaking van dit besluit bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Postbus 550, 3990 GJ te Houten.

Het indienen van bezwaar schorst de inwerkingtreding van dit besluit niet. De werking van dit besluit kan worden geschorst door het indienen van een verzoek tot voorlopige voorziening. Nadat een bezwaarschrift is ingediend, kan de sector bestuursrecht van de Rechtbank 's-Gravenhage, Postbus 30203, 2500 EH te Den Haag worden verzocht om een voorlopige voorziening te treffen. Bij voornoemde rechtbank kan ook via de digitale weg verzocht worden om een voorlopige voorziening. Dit is mogelijk via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Er dient hiervoor wel beschikt te kunnen worden over een elektronische handtekening (DigiD).

4.3 Beslistermijn

De beslistermijn voor het nemen van het Besluit op de aanmeldnotitie is verstreken zonder dat de termijn is verlengd. De reden hiervoor is dat initiatiefnemer en het waterschap in gesprek waren en de aanmeldnotitie interactief werd behandeld.